ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೇಳಬಹುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ವೇಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. If the hon. Member agree, it may be taken up either now or at the end.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I submit to the Hon. Chair that I want some time for a personal explanation on what the Hon. Chief Minister had to say yesterday during the course of his reply to the demands for grants, in respect of the points I raised about two of his hon. colleagues. The way in which he read out tearing-out of content might create a mockery in the minds of the public whether there was any substance in my allegations or not. Therefore, I want sometime to make a personal explanation. The Hon. Chair may kindly permit me at any time according to its convenience.

Mr. SPEAKER.—All right. Now, let the Hon. Minister for Revenue make his statement.

Statement of the Minister for Revenue *re*: Collection of Arrears of Land Revenue in the State

† Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—Sir, some of the hon. Members wanted that copies of the circular should be distributed to them. The circular copies would be ready within half-an-hour and I am prepared to make the statement to-day itself, at any cost.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರು ಬೇಕಾದರೆ ಆಮೇಲೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದು ನಿದಾನವಾಗಿ ಬರಲಿ, ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.

Sri N. A. CHANNE GOWDA.—Let the Hon. Minister make a statement now itself and circular copies may be supplied to hon. Members afterwards, Sir.

Sri L. SRIKANTIAH.—Sir, I would like to know whether the order of the Hon. Chair "not to be recorded" has been revoked?

Mr. SPEAKER.—Yes. Whatever hon. Member Sri Srikantiah is now speaking is being recorded. I would like to know from the hon. Member whether he is making a suggestion that the statement should be made by the Hon. Minister for Revenue after the circular copies are distributed to members.

Sri L. SRIKANTIAH.—The Hon. Minister may make a statement now and I wish that circular copies are sent to the Members as early as possible.

Mr. SPEAKER.—The hon. Members may offer their comments or remarks during my debate on the demands in respect of Land Revenue. Now, let the Hon. Minister for Revenue make the statement.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿಂಗಳು ಏಳನೇ ತಾರೀಖು ರೆವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎದ್ದಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ

ವಸೂಲಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕ್ಯುಲರುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎರಡನೇದು, ರೀ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟು ಆದನಂತರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಂದಾಯದ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಹಳೇ ದರ ದಲ್ಲಿಯೇ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಸರಕಾರ ದವರು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಕು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಜಬರ್ದಸ್ತಿನಿಂದ ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು 15ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. The Land Revenue will be abolished in its present form ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಹೊರಗೆ ಈಗಿರುವ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು, ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ರಿವಿಷನ್ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಪುನಃ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈಗಿರುವ ಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡು ಗಳು ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

3-00 P.M.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ರಿಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 1964ನೇ ಇಸವಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾಯಿದೆ ಇತ್ತು. 5 ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಭಾಗಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿದಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಯೂನಿ ಫಾರಂ ಆಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದುವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸಹಿತ ಕಳೆದ 40 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ರೀಸೆಂಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲಸ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲ ಎಂದೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ ಆದನಂತರ ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ 1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದು 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂತು. ತಾವು ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 1962-63, 1963—64ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ, ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಆಗಿನ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆ ಬಂತು. ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಬಹಳ ಹಳೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜು ಸಹ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು. 1962—63, 1963—64ನೇ ಸಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಲೆ 100ಕ್ಕೆ 75ರಷ್ಟು ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ 100ಕ್ಕೆ 100ರಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಹ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದರು. ಈವೊತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದು ಅಮಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಯಾವ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲದೆ ಇತ್ತು. 1965ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂತು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಅದರ ಭಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆವಾಗ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ!

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಸೂದೆ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿ ಕಪ್ಪು ಭಾವಟವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ಸಭಾ ಭವನದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣು ಇರಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮಸೂದೆ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು 3 ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಸೂದೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕರು ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಡಿಬೇಟ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದೆ. ರಿಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಸೂದೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಮತದಿಂದಲೋ, ಏಕಮತದಿಂದಲೋ, ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿಯೋ ಅದು ಪಾಸ್ ಆಯಿತು. ಅದುವರೆಗೆ ಯಾವ ತಕರಾರೂ ಇಲ್ಲ. 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಮಲ್ ಬಜಾವಣೆ ಆಯಿತು. ವಸೂಲಿಗೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನೋಟೀಸು ಹೋಯಿತೋ ಆಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಕರಾರು ಬಂತು. ಯಾರ ಕಡೆ ಎಂದರೆ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನವರಿಂದ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, 300, 400 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಇದು ಒಂದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ತಕರಾರು. ಇನ್ನೊಂದು ತಕರಾರು ರೈನ್‌ಫೆಡ್ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂತು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಷ್ಟರ್ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿದರು. ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ 2—3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರದ್ದು ಮಾತ್ರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಬಂತು. ಆ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೆಷನ್ ಇನ್ನೂ ಕೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 300—400 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಅದು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಷ್ಟರ್ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂತು ಇದನ್ನ ನ್ಯಾಯಕಾತೆಯವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಈ ಮನೆಯ ಹೌಸ್ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಎಂದು ತಕರಾರು ಬಂದಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆವು. ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

Sri L. SRIKANTAIAH.—I would like to know the meaning of the "Resettlement" because certain areas have been affected.

Sri H. V. KOUJALGI.—The question is whether it should be opened in a few cases or in all the cases. The resettlement is to be opened where there is unreasonably excess revision in a few cases or in all the cases.

Sri L. SRIKANTAIAH.—How did you come to know of this?

Sri H. V. KOUJALGI.—It is for the aggrieved party to say.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Let the statement be made. Let us have a full opportunity.

Mr. SPEAKER.—After the Revenue Demand is moved, the hon. Member can speak on that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲಿನಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೀ ಓಪನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ತಕರಾರುಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗಿನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ.

Undertaking given to the High Court.

"The Government is considering to initiate legislation for reconsideration of the rates of land revenue assessment fixed as a result of the revision settlement *in such areas* warranting revision. Action is being taken to introduce suitable legislation for this purpose as early as possible. In the meanwhile, the Government has issued instructions to all the Deputy Commissioners of districts to collect the old rates prevailing prior to the revision settlement in respect of garden lands, though the demand at the new rate is made.

Secondly, even in regard to rainfed wet lands (classified as wet) which come under the Government irrigation sources, dry rates of assessment has been allowed to be collected in addition to water tax. Because according to new settlement, a separate water tax has been levied and that has been distinguished.

Thirdly, in respect of other rainfed wet lands which do not come under the command of any Government irrigation work, wet rates fixed under the revision settlement have to be collected.

The excess amount recovered in respect of the abovesaid lands as per revision settlement, will be adjusted towards the amount to be collected according to the amended legislation.

As regards cases where revision settlement in regard to dry land has been challenged, Government will consider their cases also after the appropriate legislation is introduced."

A second memo was also given in respect of dry lands.

"As regards rainfed wet lands (classified as wet) which do not come under the command of any Government irrigation work and dry land which are the subject matter of the various writ Petitions, the respondents will undertake to collect from the petitioners assessment at the rates fixed prior to the revision resettlement; and at same time, pending disposal of legislation and consequent consideration of the rates of land revenue assessment."

These undertakings given to the High Court make it very clear that they apply only in respect of garden lands and rainfed lands, where lands get government water facility.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ)

Accordingly instructions were given to the District Officers on 20th September 1968. I am just supplying copies of these circulars to the hon. Members. There was some doubt and so clarification was necessary in these circulars and that was also clarified in the next circular dated 30th November 1968.

ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಮಾತು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖುಷ್ಕಿ ಭೂಮಿ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ-ಅದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಂದಾಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಂಥವರು ಮಾತ್ರ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಳೇ ದರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ; ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಸಹಿತ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಸರ್ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದೆವೋ ಆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1962-63 ಮತ್ತು 1963-64ರಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಕಂದಾಯದ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹಳೇ ರೇಟಿನಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಹಳೇ ರೇಟಿನಂತೆ ಹೇಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಎಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ,

Sri S. SIVAPPA.—Whichever is less!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೇ ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಷೂ ಪಿಂಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಗಾರ್ಡನ್ ಮತ್ತು ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೆಸೆಯಿಂದ ತಕರಾರು ಬಂದಿದೆ. ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ದಾಮಾಷದಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಇದ್ದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಭೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡ ತಕ್ಕದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿಭೂಮಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿರಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯದೆ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾವೂ ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದೆವು.

† **Sri D. DEVARAJ URS.**—I am afraid the manner in which the Hon. Minister is stating the case is not the one which is being represented to Government all these days. When he says that concession or revision or reconsideration of the previous settlements with regard to garden lands and wet lands is only in cases where there are complaints, I am afraid that is not the thing that the House or some of us needed. I have been closely listening to what the Hon. Minister is saying. He seems to point out that only in the case of such of those dry lands where there is objection or where some people might have gone to court, the question of reconsideration might come up. And he also mentioned that generally with regard to dry land, there is no objection. I am afraid that is not the position. As he pointed out, in the case of several taluks and districts, after the resurvey settlement assessment that was given by the farmers prior to resettlement has been actually reduced. And in some cases, it has gone up by 50 to 100 per cent. In some taluks and districts like Mysore and also portions of Belgaum, like Nipani, after the resettlement, dry assessment has gone up by 300 per cent. If the man was paying a kandayam of Re 1 per acre, it has now gone up

to 3 or 4 after the resettlement. This has happened in places like Chamarajanagar, Gundlupet, Heggadadevanakote, Hunsur, Periyapatna in Mysore District.

SRI D. B. KALMANKAR.—Similar is the position in some places in Bidar District.

SRI D. DEVARAJ URS.—I want to tell my friend that increase in rate of land assessment with regard to dry land is highest in the taluks which I mentioned when compared to increase elsewhere.

This is comparable to Nipani and other areas because this increase has taken place four-fold where they are supposed to grow tobacco and mulberry. That is why we have been representing to Government that cases where it has gone up 3 to 4 times, have to be looked into and it has to be reduced.

Now, the Hon. Minister seems to refer only to cases that were before the High Court and not with reference to places where this has gone up four or four and half times. He is also making reference to wet and dry land, whether it is rain fed wet or whether it is getting water from Government. There is no complete understanding of the problem of the ryots at the moment. I request the Hon. Minister kindly to go through all these questions and before he comes to any conclusion to take into consideration several complaints and representations made here on the floor of the House as well as outside the House, even though they may not have gone before the High Court.

SRI H. V. KOUJAGLI.—I have understood the point of my hon. friend. It seems the hon. Member was not present when the Leader of the Opposition raised the point. I am answering his point. The scheme is not under discussion before this House.

SRI D. DEVARAJ URS.—Sir, the hon. Minister thinks that he is only making a statement or answering the point raised by the Leader of the Opposition. The point raised by the Leader of the Opposition was with reference to the increase in the rate of land assessment in general and the statement made by the Hon. Minister on the floor of the House was also with reference to the issue raised, *i.e.*, with regard to general increase of land revenue.

SRI H. V. KOUJALGI.—I do not agree. The scheme is not under consideration before the House today. The Demands are not under discussion today. The hon. Member can raise it when the Demand comes up. The question is what is the Government's stand on these three points. I am stating that.

†SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I beg to submit that the hon. Minister is very clever and he is trying to mislead the whole House. I am sorry. It was the specific point raised not only by the Leader of the Opposition but myself, Sri Devaraj Urs and Sri Srikantiah. An assurance given by the Government at the time when Sri Nanje Gowda's Bill was under consideration and the Government have conceded that there has been a good deal of injustice in the resettlement and that

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

injustice will have to be rectified. The Government have no powers to rectify and therefore they would themselves bring forward legislation in order to set right the injustice wherever it is. It is not that the injustice is done in all places. It may be in a few places. Pending that, it was pressed that Government may collect land tax at the rates that were prevailing previous to the resettlement. The Hon. Minister gave a specific assurance—I am speaking subject to correction—that Government would collect only at the old rates prevailing before resettlement until they take power and examine the injustice in various parts of the State. That assurance was now being abrogated. It is on that account that specific points were raised whether the Government is going back on its assurance and give room for coercive measures while collecting at the rates of the resettlement. It is in respect of that assurance that the Hon. Minister was requested to make the stand very clear and we are not particular of what statement you have given in the High Court. We are particular of the statement made on the floor of this House. I would appeal to him to confine only to the point whether that assurance was made or not, and if an assurance has been made, why has it not been given effect to? This is the point at issue and it is on that point that we want you to make a statement and not on what you said in the High Court.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ದಿವಸದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸರಕಾರವು ಕಾಂಪ್ರಿಹೆನ್ಸಿವ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತರುವವರೆಗೆ 1965ರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ತೋರಿಸದೆ ಹಳೆಯ ದರದಲ್ಲೇ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನೌಕರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ—ಎನ್‌ಹ್ಯಾನ್ಸ್‌ಡ್ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ನಿಖರವಾದ ನಿಲುವೇನು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪೆಟಿಷನ್ ಇರುವುದು ರೈನ್‌ಫೆಡ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು, ಆದರ ವಿಚಾರ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎನ್‌ಹ್ಯಾನ್ಸ್‌ಡ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ದರದಲ್ಲೇ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು, ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಕಳಿಸಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಂದ ಎನ್‌ಹ್ಯಾನ್ಸ್‌ಡ್ ರೇಟಿನಲ್ಲೇ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಳೆಯ ದರದಲ್ಲೇ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿರುವುದು.

Sri H. V. KOUJALGI.—Before I come to the points, you are raising this question. What is the assurance given, in respect of what and it is given and whether it is implemented are the next points. I am coming to those points. Before that the hon. Member raises altogether a different issue. This is the background under which you have to examine the assurance given. Unless I satisfy the House, I will not sit down.

3–30 P.M.

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ತರಹದ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದರ್ಜೆಯ ಭೂಮಿಗೂ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪೀಠಿಕಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಚಾಲು ಇದ್ದು ಯಾವ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಂತಹ ಮಸೂದೆ ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸೀವ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಆ ಕಾಯಿದೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ನಾವು ಅವರನ್ನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಫರಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನಾವು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ದರ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನ್‌ರೀಸನಬಲ್ ರೀಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ-ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ಕಾಯಿದೆ ತಂದಿದ್ದರು. ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಥಾದ್ದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜಅರಸರವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿದ್ರೆಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿರಿ ಆಮೇಲೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ ಏನೆಂದರೆ ಹಳೇ ಕಂದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ''ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಣಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು '' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. Wherever that is unreasonable and wherever there is a case for relaxation, there we will recover at the old rates. That is the interpretation.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Sri D. B. KALMANKAR.—Did the Hon. Minister not say that he would be bringing a comprehensive legislation ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The Hon. Member should read the next statement also. I am not running away after making this statement. On the 29th January the same question arose. When Sri Nanje Gowda brought a Bill, I have made a clear statement which is as follows :

''ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ರಿವಿಷನ್ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಿರುವ ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಲಂಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಗಾರ್ಡನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಕರಾರು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಹೊಸ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೆವು.'' You will have to read all the statements together.

Sri S. SIVAPPA.—The Hon. Minister is changing.

Sri H. V. KOUJALGI.—Before I made the statement here I had made a statement before the High Court. Let the hon. Member remember that. What was the subject under discussion ? The subject under discussion was, whether the revenue has been excessively

(SRI H. V. KOUJALGI)

enhanced. Not in all cases. It is not the nature of the land. But the point at issue was whether it was the item that was enhanced ತಾವು ಈ ಎರಡು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಅದನ್ನೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ, ಹೊರಗೂ, ಒಳಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮೊದಲಿನ ಸರ್ಕ್ಯುಲರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅದರ ನಕಲನ್ನು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸಾರಾಂಶ ಇಷ್ಟೆ : ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಹೊಸದರದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿರಿ ಅಂತ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. But the demand will be according to the new rate. Secondly, rain-fed lands, new dry rates *plus* water rate. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನೇಗೌಡರಿಗಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗಾಗಲ್ಲಿ ನೋವಾಗುವಂತಹದು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡುವಂತಹ ಮಾತು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ತಕರಾರು ಯಾವ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುವಂತಹದು ಇಲ್ಲ, ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಅಸೆಸಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ನೀರಿನ ಆಕರಣೆ, ಮತ್ತು ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದ ನಂತರ ನೀರಿನ ಆಕರಣೆ ಬೇರೆ ಆಗಿದೆ. ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವೇ ಬೇರೆ, ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಆಕಾರ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವೇ ಬೇರೆ. ಇವು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಕಂದಾಯ 8 ರಿಂದ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ತಕರಾರು ಆಗಿಲ್ಲ, ಹೊರಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಒಳಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾವು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ನೀರಿನ ಆಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡ್ರಿ. ರೈನ್‌ಫೆಡ್ ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಂದಾಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಡ್ರೈ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಸ್ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮಾತು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು, ಯಾರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಈ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ಗಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾರು ತಕರಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಚಕಾರ ಶಬ್ದ ಎತ್ತಿಲ್ಲ.

Wet lands not coming under new Government sources ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ್ರಿ, ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಓಲ್ಡ್ ರೇಟಿನಂತೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವು ಆ ಅಪ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಓಲ್ಡ್ ರೇಟನ್ನೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀರಾವರಿ ರೇಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭೂ ಕಂದಾಯ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓಲ್ಡ್ ರೇಟಿನಲ್ಲೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

Sri AZEEZ SAIT.—We wanted a clear-cut Government policy as regards land revenue collection, but the Hon'ble Minister seems to be arguing and giving an explanation and thereby taking a lot of time of this august House. We are unable to follow or understand whatever he has said so far. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ—ನಾನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲ ನೀವು ಯಾರೂ ತಕರಾರನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ, ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲಾ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿ

ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಳೇ ದರದಲ್ಲೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ, ರೀತಿ, ಧೋರಣೆ, ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಅಂದರೆ ಏನನ್ನೋ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಕಡೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಕಂದಾಯವಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ........

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ......I have said that it has come down by 50 per cent in certain cases and that it has gone up by 300 per cent in certain other cases. I am not here as a representative of Hunsur constituency alone but I am here as a member who is interested in the whole State. I am aware of my responsibility. That is not the way to look at things. I do take strong objection to what the Hon. Minister said. I am not talking with reference to Hunsur alone ; Let him understand properly. He need not teach me.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ನಾನು ಈ ಮುಂಚೆಯೇ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ—ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಗಾರ್ಡನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟಿನ ನಂತರ ಕಂದಾಯ ವಿಧಿಸಿದ್ದುದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವರು ರಿಟ್ ಹೋದರು ಆದರೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ತಕರಾರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರು ಮಾತ್ರ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹಳೇ ದರದಲ್ಲೇ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ 15-20 ಪಟ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡ್ರೈಲ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ 300-400 ಪಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ 200 ಟೈಂಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಳೇ ದರದಲ್ಲೇ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸರ್‌ಛಾರ್ಜನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ನಾವು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಖಬೂಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಹಳೇ ದರದ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಅಂದರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಎಂದರೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಎಂದರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರೀ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೋ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ. —ಅದರಂತೆ ಡ್ರೈ ಲಾಂಡ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆನೇ ವಿನಾ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ವೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಸಹಿತ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಆಶ್ವಾಸನೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ)

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ—ಕರಭಾರದ ವಸೂಲಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಾಪೀಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನೆಲಾ ಈಗ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜನರಿಗೆ ಕೋಯರ್ಸೀವ್ ಮೆಷರ್ಸನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾಣೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಪೂರಾ ಸೂಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ವಿತ್ ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟಾಗಿ ಅಂದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು 1968 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು 1965 ರಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಅದು 3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಸ್ಪೆನ್ಷನ್ ಮತ್ತು ರಿಮಿಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಂದಾಯ ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೊಯರ್‌ಸಿವ್ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆ ಒಂದು ಮಾತು. 4 ವರ್ಷಗಳದ್ದು ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊಡುವುದು ಬಂದಿದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ತಕಾವಿ ಲೋನ್, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಲೋನ್ ಎಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 38-40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಬಾಕಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ರೈತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

Sri K. H. PATIL.—I rise to a point of order. The remark of the Hon. Minister amounts to a breach of privilege of the members. I would like to ask whether he can charge members that we are going there and asking the ryots not to pay land revenue? This affects the dignity of the members. If the Hon. Minister has got any members in view, let him name them and face the consequences. Otherwise, he should withdraw his remark that members are going there and canvassing with the ryots not to pay land revenue. I very much feel for this remark and I seriously object to this particular remark of the Hon. Minister, Sri Koujalgi.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಸುರ್‌ಪುರ್ (ಇಂಡಿ).—ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT.—So far none of us has gone to the Ryots and asked them not to pay revenue. But now that the Hon. Minister has attributed this to us, we shall hereafter do the same.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—On a point of information and explanation. The statement of the Minister is dated 17th September 1968. Will you please explain to us whether there is any reference in the assurance given by the Minister that it is in respect of only particular kinds of lands, namely water-fed areas or garden lands and

things of that kind? I would like to tell the Hon. Minister that this is a deliberate and misleading act on the part of Government. I will read out his own statement for the benefit of the Minister.

"ಈಗಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ರೀಸರ್ವೆ ಏನಾಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮಹಾಸಭೆಯ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಿತು. ಹೀಗಾದನಂತರ ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಹೊಸ ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದ ರೇಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಂದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಕೆಲ ಕೆಲವುಕಡೆ ನೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕೆಲವುಕಡೆ 200 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕೆಲವುಕಡೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತಕರಾರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ಟೇಯೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅನ್‌ಸೈನ್‌ಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ 200—300 ಪಟ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಇದನ್ನ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 2ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಮನೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕಿಂತ 3–4 ದಿವಸದ ಮುಂಚೆ ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕರೆದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಈಗಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಕಲಂಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು 12ನೇ ಕಲಂನ ಪೂರ್ತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ 2-3 ಕಲಂಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿದರೆ, ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಪವರ್ಸ್ ಆಗಲೀ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿಯಾದರೆ, ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ."

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

"ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ :—...ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತತ್ವಶಃ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನಾದರೂ ಹೊರಡಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ."

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಎದ್ದು ಹೀಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

"ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—...ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್‌ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವವರೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು, ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು."

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

"ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಶಾಸನೋಕ್ತವಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಇದ್ದರೂ

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

ಇರಬಹುದು. ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಹಳೆಯ ಕಂದಾಯ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಯ ಅಭಾವ ಈಗಿದೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಸೂಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಕಂದಾಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು.''

Sri D. DEVARAJ URS.—So it does not refer only to Hunsur. Let him understand the statement that I made on the floor of the House then. It refers to places wherever tax was increased and it is not referring to Hunsur only.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಆಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ :

'' ಈಗಿರುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಭೂಕಂದಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಈಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಇಂದು ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾಳೆಯೇ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರೀಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅರಿಕೆಮಾಡುವುದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತನ್ನಿ, ಹಾಗೆ ತರುವವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವೇನಿತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲುಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಿ ರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ರಿಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಕಂದಾಯ ಠರಾವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಭೆ ಇಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೀಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೂ ವಸೂಲುಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು, ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅಡ್‌ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.''

ಇದು ಬ್ಯಾಕ್‌ಗ್ರೌಂಡ್. ಇದಾದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ತರೀ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಬಾಗಾಯಿತು ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಥವಾ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಯಾರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ವರದಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡ್ಯಾನಿಯಲ್ ಕಂಮ ಜಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಿರುಗುಮುರುಗು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಘನತೆಗೆ ಕಡಿಮೆ.

Sri H. V. KOUJALGI.—You are also playing the part of Daniel. I will tell you.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

"ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಣಿ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ."

The Hon. Minister must understand that he is talking in the Assembly and not making a public speech anywhere else. He has given a clear assurance and in that he has not referred to a particular class of land and now he cannot say that we should read in between the lines.

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir I have not yielded.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, the Hon. Minister yielded and I have been permitted to speak. When it is inconvenient for him he says that he has not yielded.

4-00 P.M.

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, I have been arguing in the Court for the last 30 years, and I am not afraid of him.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I have not yielded; I have already held the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I request both the members to resume their seats. ಈಗ ಇದು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಇದ್ದದ್ದು ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಲಿ. ಅದರ ಕಾಪೀಸ್ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Today we have to take up the Demands of Social Welfare Department. I appeal to the hon. Members not to prolong this discussion. I request the Hon. Minister to conclude.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I am on the point of completion.

Sri V. N. PATIL.—The Chair was pleased to state that after the Minister's statement, the Demands pertaining to Social Welfare will be taken up. These demands should be discussed for one full day.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—This is what Sri Koujalgi has said:

"ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಣಿ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ಇದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ದುರಸ್ತಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಿರಿ, ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಟ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ."

This is the statement made by the Hon. Minister. But, it has not been implemented.

Sri H. V. KOUJALGI.—I have implemented it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದುವರಿದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

"ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಿನ ಕಾಯದೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರೆವಿಜನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜಮಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸೆಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ, ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಈಗಿರುವ ಕಾಯದೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ."

Sri H. V. KOUJALGI.—I have already answered this question.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I have raised a point. It is for the Chair to consider it as a Point of Order or a Privilege issue. The Hon. Minister has remarked about the prestige and character of the members. I requested him to withdraw those words. If he does so, I feel it an obligation. But, if he does not do so, I would like to raise it as a Privilege issue, because it is a matter which affects our prestige and character. There is no compromise on a matter where our self-respect is at stake.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Member knows the Rules.

Sri K. H. PATIL.—I know the rule. Does the Hon. Minister want to steal the property and bring it for the use of the Congress Party? I appeal to the good sense of the Hon. Minister to withdraw his words in the interest of maintaining decorum of the House.

Sri H. V. KOUJALGI.—I have not stated that all the members are going and instigating the people not to pay the land revenue. Whatever I have stated is on record. Some of the members are asking the people not to pay till it is reduced. There is no question of my withdrawing those words; I am not withdrawing them.

Sri L. SRIKANTAIAH.—Sir, is this the way the Hon. Minister should behave? He is a person holding a very responsible portfolio. I am very much ashamed about his attitude.

Sri K. H. PATIL.—Can a Minister, without naming a person, make a remark affecting the prestige and character of a person?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Minister has not made any such remark. He stated that he did not say like that.

Sri K. H. PATIL.—Sir, the records may be perused. First he said 'members of this House' and now he corrects himself by saying 'some members of this House'. 'Some members' mean some of us are included. When the Hon. Minister is making a statement, I think, he is making a responsible statement. Sir, whether it is the Chief Minister or anybody, when he is making a statement, he must be courageous enough

to name those persons and take the consequences. I want a Ruling. have been patiently hearing his statement with great respect to him. Being in the Ministry, he should not take advantage to condemn the members of the House. This is no good and this is no democracy. I request you to give your Ruling, Sir. I know how to attack these people. Tomorrow, I can use your Ruling to condemn these people. How can any person make a remark affecting the prestige and character of a person ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No such thing has happened.

Sri K. H. PATIL.—Have I ever said : 'don't pay land assessment'. I have equal responsibility. Today the Hon. Minister may be there; tomorrow I may occupy that position. I know my responsibility and I know how to run the administration. My village is the first village to pay land revenue. Is he not courageous enough to point out that such and such a member has said like that ? Let him be specific. I want a ruling Sir. If you reserve it for some other day, I have no objection.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have already given the ruling that there is no point of order. The rule is that members should speak patiently further one member should not attack another member.

Sri AZEEZ SAIT.—Sir, I would like to submit that the Hon. Minister while making a statement is showing physical strength as a Minister. This is not the first time. Even when hon. Sri Shivappa was asking for clarification to some call attention Motion Hon. Minister Sri Lakkappa also showed his physical strength. I want to know whether these Ministers think that they are all in all in this country ? They must know first that they are servants of the people and they are more so servants of this House. They have to answer to all our questions and furnish information to every point raised by hon. Members here. They are not our Masters, or Maharajas, or Nawabs, or Palegars. They are there to do executive job and they are there as trustees of the State. If this is the way in which hon. members are to be treated by these Hon. Ministers, wherever they go they would be greeted with black flags, and unless the hon. Members are treated in a dignified manner, I think, an unruly and an ugly atmosphere will be created in this House. Therefore, I warn the Hon. Ministers to be careful.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ರೀ–ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ? ಹಳೆಯ ದರದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹಳೆಯ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭವುಂಟೇ ವಿನಾ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಈಗ ಇದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ದುರಸ್ತಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲೇ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ರೂಢಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದಂಥಹ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಈ ಸಭೆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿರಬೇಕು. ಊಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿದರು. ನಮಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಏನು ಎಂಬುದು ಅದರಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳೆಯ ದರದಲ್ಲೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹುದೂರ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಏನು ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಮುಗಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ವಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯವೇನೂ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಆರೋಗೆಂಟಾಗಿ, ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ ತರಹ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಿಹೇವಿಯರ್—ಅರೋಗೆಂಟ್ ಬಿಹೇವಿಯರ್ ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ರಿಕಾರ್ಡಾಗಿ ಪುನಃ ಅವರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಈ ವರದಿಯ ಕಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೂ ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ತರಹ, ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಟೇಪ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಇವರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಮೊದಲು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ವಿನಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now the matter is closed. We can take up the next item.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—No Sir, The matter cannot be closed.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವೋ ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಕೊಟ್ಟು ಈ ದೇಶದ ರೈತರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಂಬಿಸಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸದೆ ಆ ನಂಬಿಕೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಿಂದ ಅದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ರೈತರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಇದ್ದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನಗಳಿಂದ ಓಟನ್ನು ಪಡೆದು ಗೆದ್ದು ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಏನು ಒತ್ತಾಯ ಬಂತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭರವಸೆಯ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಂಚನೆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಜನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು ಯಾವತ್ತೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಜನ ರೈತರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ರೀತಿ ಮೊಂಡು ವಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಚಳುವಳಿ ಹೂಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೋ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಆ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು, ಮಾಡುವುದು ಒಂದು! ಈ ರೀತಿ ರೈತರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂದು ನಡೆಯದೆ ಘೋರ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವೇ ಓಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಆ ಕಡೆಯವರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯದೆ ರೈತರನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಅದುಮಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯನ್ನೇ ಮುರಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೃಣಮಾತ್ರವೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಾದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು. ಈ ವರ್ಷ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷ. ರೈತರಿಗೋಸ್ಕರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಹಾತ್ಮರು ಸಹ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರೈತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಕೂಡ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(Hon. Members from the Opposition Squatted on the floor in the Chamber)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House now stands adjourned for half-an-hour.

The House adjourned at Thirty Minutes past Four of the Clock and reassembled at Ten Minutes past Six of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Mr. SPEAKER.—The hon. Members squatting on the ground may please occupy their respective seats. Under the procedure it is very necessary for the Hon'ble Members to occupy their respective places.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನೇ ಮಾತನಾಡಿರಲಿ, ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಯವರನು ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎರಡು-ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಈ ತರಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 1968ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, 1965ಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಳೇ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೊಸ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Does the Minister want to say anything in the Matter?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಸಭೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ತಾವು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The Chair is powerless. As it is not possible to carry on the bussiness, I adjourn the House. Now, the House will rise to-day and meet again at 1 P. M. on Monday, the 17th March 1969.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 17th March 1969.

WD 12667—GPB—600—15-7-1969